ሃይማኖትክ ተረዳሕ

ሃይማኖትክ ተረዳሕ

መንፈሳዊ ምስጢር ዚገልጽ ሓጺር ሕቶን መልስን

ብ ሓልዮት አሜሪካዊት ወንጌላዊት ሚስዮን።

> ብሄርበርት በርድ ተዳለወ።

<mark>ፖርማ</mark>ዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሥ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ኣብ መበል <u>ፃ፩</u> ዘመነ መንግሥት ብ፲፱፻፷፬ ዓ፡*ም* ተነትመ

ቀዳማይ ሕታም ።

For additional copies, write to: L. John Grotenhuis 26900 SW 187 Avenue Homestead, FL 33031

መንፈሳዊ ምስጢር ዚገልጽ

ሓጺር ሕቶን መልስን።

- ሕቶ 1 እቲ ቀንዲ ዕላማ ምንባር ናይ ሰብ እንታይ እዩ?
- መልሲ ናይ ሰብ ምንባር ቀንዲ ዕላማ አምላኽ ምኽ ባርን፣ ንዘልአላም ብእኡ ምሕጓስን እዩ። መዝ. ፎሮ፣ ፳፭- ፳፯፣ ሮሜ ፲፩፣ ፴፮፣ ፩ይ ቆረ. ፲፣ ፴፩።
- ሕቶ 2 አምላክ ከነክብሮን ብእሎ ክንሕኰስን ከመ ይ ዝአመሰለ መራሕ ስርኝት ሂቡና አሎ?
- መልሲ እቲ አብ ብሎይን ሓድሽን ኪዳን ተጻሒፉ ዘሎ ቃል አምላኽ፡ ንእኡ ከንኽብሮን ብእ ኡ ክንሕኰስን ተዋሂቡና ዘሎ ምምራሕ ስርኝት ፕራይ እዩ።

ሉቃ. ፲፮ ፡ ፴፩ ፡ ፳፬ ፡ ፳፯ - ፵፬ ፡ ዮሃ. ፲፭ ፡ ፲፩ ፡ 7ላ. ፩ ፡ ፰ - ፱ ፡ ፪ይ ጢሞ. ፫ ፡ ፲፮ - ፲፯ ፡ ፪ይ ዱጥ. ፫ ፡ ፪ ፡ ፲፰ - ፲፯ ።

- ሕቶ 3 መጽሓፍ ቅዱስ ዚምሀረና ቀንዲ ነገር እን ታይ እዩ?
- መልሲ መጽሓፍ ቅዱስ ዚምህረና ቀንዲ ነገር፡ ሰብ ብዛዕባ አምላኽ እንታይ ከም ዚአምንን፡ አምላኽ'ውን ካብ ሰብ እንታይ አገልግሎት ከም ዚደልን ይምህረና።

ዮሃ. ፭ ፡ ፴፱ ፣ ፳ ፡ ፴፩ ፣ ፩ይ ዮሃ. ፩ ፡ ፫ - ፬ ፣ ሮሜ ፲፭ ፡ ፬ ፣ ፩ይ ቆረ. ፲ ፡ ፲፩ ፡፡

ሕቶ 4 አምላክ እንታይ እዩ?

መልሲ አምላሽ መንፈስ እዩ። ብባህሪሉ፡ ብጥበቡ፡ ብሓይሉ፡ ብቅድስናሉ፡ ብቅንዕናሉ፡ ብለው ሃቱ፡ ብሓቂ፡ ዘይውሱን ዘልአለማዊ እዩ። ዘፍ. ፲፯፡ ፩ ፤ ዘጸ. ፫፡ ፲፬ ፤ ፴፬፡ ፮፡ ፯ ፤ መዝ. ፲፡ ፪ ፤ ፲፵፭፡ ፫ ፤ ዮሃ. ፬፡ ፳፬ ፤ ሮሜ ፲፩፡ ፴፫ ፤ ያእ. ፩፡ ፲፯ ፤ ራእ. ፬፡ ፰።

ሕቶ 5 ብዘይካ ሓደ አምላክ ካልአት አማልክቲዶ አለዉ?

መልሲ ሓደ ፕራይ አሎ። ንሱ ኸኣ ህያውን ሓቀ ኛን አምላኽ እኑ። ዘዳ ፮፡፬፤ ኤር ፲፡፲፣ዮሃ ፲፯፡፫፣፩ይ ቆረ ፰፡፬።

ሕቶ 6 አብ መለኮት ክንደይ አካላት አለዉ.?

ሕቶ 7 አምላክ ንዅሉ ነገር ዝወሰነሉ ምክንያት ስለምንታይ እዩ?

መልሲ ናይ አምላኽ አዋጅ፡ ዘልአለማዊ ሓሳቡ እ ዩ። ብእሉ፡ ምእንቲ ንክብረቱ ኪ.ሽውን፡ ብንዛእ ፍቻዱ፡ ዝኾነ ነገር ኵሉ አቐዲሙ ወሲንዎ እዩ።

ግብ ፪ ፡ ፳፫ ፤ ሮሜ ፲፩ ፡ ፴፮ ፤ ኤፌ ፩ ፡ ፲፩ ፡

ሕቶ 8 አምላክ አዋጁ በየናይ መገዳ ይፍጽሞ?

መልሲ አምላክ በቲ ዕዮ ፍጥረትን ሓልዮትን ንአ ዋጁ ይፍጽሞ ፡፡

ኢሳ. ፵ ፡ ፳፮ ፤ ዳን ፬ ፡ ፴፭ ፤ ራእ. ፬ ፡ ፲፩ ።

ሕቶ 9 ዕዮ ፍጥረት እንታይ አዩ?

መልሲ ዕዮ ፍጥረት ማለት፡ አምላሽ ብቃል ሓይ ሉ፡ ብሽድሽተ መ**ን**ልቲ ክብ ዘይነበረ ኵሉ ፈጠረ፡ ኵሉ'ውን ጽቡቅ ኮነ =

ዛ~~ፍ~~. ፩ ፡ ፩ - ፴፩ ፤ መዝ. ፴፫ ፡ ፱ ፤ አብ. ፲፮ ፡ ፫ ።

ሕቶ 10 አምላክ ንሰብ ከመይ ገይሩ ፈጠሮ?

መልሲ አምላክ ንሰብ፡ ሰብአይን ሰበይትን ገይሩ፡ ብፍልጠትን፡ ብጽድቅን፡ ብቅድስናን፡ ከም መልክው ፈጠፎ፡ አብ ልዕሊ ፍዋረት'ውን ስልጣን ሀበ።

ዘፍ. ፩፡ ፳፯ · ፳፰ ፡ ኤፌ ፬ ፡ ፳፬ ፡ ቆሎ. ፫ ፡ ፲። ሕቶ 11 ዕዮ ሓልዮት ናይ አምላኽ እንታይ እዩ ? መልሰ. ሓልዮት ናይ አምላኽ፡ ብቅድስናኤን፡ ብም ሉአ ጥበቡን፡ ብምሉአ ስልጣኑን፡ ፍጥረ ቱን፡ ግብሩን ኵሉ፡ ምግዛኡን፡ ምሕላዩን፡ ማለት አዩ።

> ነህ, ፱፡፮፡ መዝ. ፻፬፡ ፳፬፡ ፻፵፭፡ ፲፯፡ ጣቴ. ፲፡ ፴ ፤ አብ. ፩፡ ሮ።

- ሕቶ 12 አምላክ ንሰብ ምስ ፈጠሮ ፡ እንታይ አተፈ ለየ ስራሕ ናይ ሓልዮት ሰርሔ ?
- መልሲ አምላሽ ንሰብ ምስ ፈጠሮ፡ ካብታ ጽቡችን ክቶእን እተፍልዋ አም፡ ካብ ፍሬኣ ምስ ዚባልዕ ሞተስለ ዚመውት፡ ከይበልዕ አዘዘ። አዚ ትእዛዝ ምስ ዚፍጽም ከአ፡ ህይወት ከ.ህቦ ቻል ኪ.ዳን አተወሉ። ዘፍ. ዩ፡ ፲፯ ፤ 7ላ. ፫፡ ፲፪።
- ሕቶ 13 ቀ<mark>ዳሞት ወለድና ከም</mark>ቲ ቅድም <mark>እተፈጥርዎ</mark> ኩነታት ቀ<mark>ኢ</mark>ሎምዶ?
- መልሲ ቀዳሞት ወለድና ብፍቻዶም ካብ ቅድሚ አምላኽ ተፈልዮም። አብ ቅድሚሉ'ውን ሓጢአት ስለ ዝንበሩ፡ ካብ እተፈዋረሉ ኩን ታት ወዲቆም ተዋረዱ። ዘፍ. ፫፡ ፮፤ ሮሚ ፩፡ ፲፪።
- ሕቶ 14 ሓጢአት እንታይ እዩ?
- መልሲ ሓጢአት ንሕጊ አምላክ ዘይምእዛዝ ወይ ድ**ማ** ምፍራስ እዩ ።

- ርሜ ፬፡፲፭፡፭፡ ፩ይ ዮሃ. ፫፡፬፡ ያእ. ፪፡፲፡ ፬፡፲፫።
- ሕቶ 15 ቀዳሞት ወለድና ካብ አተፈጥሩሱ ኩነታት ኪወድቁ ምኽንያት ዝኾኖም ሓጢኢት እን ታይ እዩ?
- መልሲ ቀዳሞት ወለድና ካብ አተፈጥርሉ ኩነታት ክወድቁ ምክንያት ዝኾኖም ፡ ካብ አቲ አተ ኸልከለ ፍረ አም ብምብላዕ አዩ ። ዘፍ ፫ ፡ ፲፪ - ፲፫ ።
- ሕቶ 16 *አዳም መጀመርያ* ብዝገበር ሓጢአት፣ ኵሎ ዘርኤ ወዲቑዶ?
- መልሲ ምስ አዳም አተገብረ ቃል ኪዳን፡ ንርእሱ ፕራይ ዘይካነስ፡ ንድሕፊኤ ዝመጹ ዘርኤ' ውን እዩ ዝነበረ። ስለዚ፡ ብጀክ የሱስ ክር ስቶስ፡ ካብ አዳም ዚውለድ ዘበለ፡ ብእኤ ስለ ዝሓፕኤ፡ ምስኤ ወደኞ። ዘፍ. ፩፡ ፳፰፤ ግብ ፲፯፡ ፳፮፡ ሮሜ ፭፡ ፲፪፡ ፩ይ ቆረ. ፲፭፡ ፳፩፡ ቼ፪።
- ሕቶ 17 ውድቀት አዳም ንደቂ ሰብ አብ እንታይ ኩንታት አብጽሐም?
- መልሲ ውድቀት አዳም ንደቂ ሰብ አብ ሓጢአትን ሽጋርን አብጽሐም ። ሮሜ & ፡ ፲፪ · ፲፫ ።

- ሕቶ 18 ሰብ ምስ ወደቐ እንታይ ክፍኣት በጽሑ? መልሲ ውድቀት ሰብ ዘምጽኦ ክፍኣት እዚ ዚስ ዕብ እዩ፤
  - ሀ) ናይ እቲ *መጅመርያ* ሓጢአት ናይ አዳም *ነ*በን ፡
  - ለ) ናይ መጀመርያ ጽድቂ ምስአን።
  - ሐ) ብምሉአ ባህሪሎ ምብልሻው ። እዚ መሰረታዊ ሓጢአት ይብሃል ። ካብ እዚ ኸአ ፡ ኵሎ ክፉአ ግብሪ ይወጽእ ። ማቴ. ፲፭ ፡ ፲፱ ፡ ሮሜ ፭ ፡ ፲፰ · ፲፱ ፤ ፰ ፡ ፯ · ፰ ፣ ኤፈ. ፪ ፡ ፩ ።
- ሕቶ 19 ሰብ ምስ ወደቐ፡ እንታይ ሽጋር በጽሐ? መልሲ ወዲ ሰብ ምስ ወደቐ፡ ምስ አምላኽ ዝነበሮ ሕብረት አዋፌኡ፡ አብ ትሕቲ መርገምን ቁዋኝን ናይ አምላኽ አተወ። ስለዚ፡ ኵሎ ሽጋር ናይ እዚ ሀይወትን፡ ሞትን፡ ስቓይ ገሃንም ክሳዕ ዘልአለም'ውን ተጓነፎ። ዘፍ. ፫፡ ፰-ሺ፬፤ ማር. ፱፡ ፵፯-፵፰፤ ሮሜ ፯፡ ፕሮ፤ ኤፌ. ፪፡ ፫።
- ሕቶ 20 አምላክ ኵሉ ሰብ ብሓተያትን ብሽ*ጋ*ርን ኪብፍእዶ ገደፎ?
- መልሲ አምላክ ብጽቡቅ ፍቓዱ ፡ ህዝቡ ናይ ዘል አለም ሀይወት ምእንቲ ኪወርሱ ፡ ካብ ዘል

አለም ስለ ዝመረጸም ፡ ብመድሓኒ ካብ ሓጢ አቶምን ሽጋሮምን ከድሕናም ፡ ናብ ድሕነት ከምጽንም ፡ ናይ ጸጋ ቃል ኪዳን አተወ ። ዮሐ. ፲፯ ፡ ፮ ፤ ኤፌ. ፩ ፡ ፬ ፤ ቲቶ. ፩ ፡ ፪ · ፫ ፤ ፫ ፡ ፮ ።

- ሕቶ 21 ነቶም ናይ አምላክ ምሩጻት መድሓኒአም መን እዩ?
- መልሲ ነቶም ናይ አምላክ ምሩጻት መድሓኒአም ጐይታና የሱስ ክርስቶስ ፕራይ እዩ ። ንሱ ናይ ዘልአለማዊ ወዲ አምላኽ ክነሱ ፡ ሰብ ኮነ ። ከምኢ'ውን ፡ አምላኽን ሰብን ኰይኑ ምስ ክልቲኢ በሀሪ ንዘልአለም ሓደ ክርስ ቶስ እዩ ። ዮሃ. ፩ ፡ ፲፬ ፤ ሮሜ ፱ ፡ ፭ ፤ ቆሎ. ፪ ፡ ፱ ፤ ፩ይ
  - ዮሃ. ፩ ፡ ፲፬ ፡ ሮሚ ፱ ፡ ፭ ፡ ቆሎ. ፪ ፡ ፱ ፡ ፩ይ ጢሞ. ፪ ፡ ፭ ፡ አብ. ፲፫ ፡ ፰ ፡፡
- ሕቶ 22 ክርስቶስ ወዲ አምላሽ ክነሱ። ከመይ ኢሎ ሰብ ኮነ?
- መልሲ ክርስቶስ ወዳ አምላክ ብሓይሊ መንፈስ ቅዱስ አብ ማሕጸን ማርያም ድንግል ተጠ ኢሱ፡ ብዘይ ሓጢአት ክብአ ተወልደ፡ ሓቀ ኛ ስጋን ነፍስን ብምውሳዱ ሰብ ኮነ። ማቴ. ፳፮፡ ፴፰፤ ሎቃ. ፩፡ ፴፩፡ ፴፭፡ ፱፡ ፵፪፡ አብ. ፪፡ ፲፱፡ ፬፡ ፲፫።

- ሕቶ 23 ክርስቶስ ከም መድሓኒ መጠን ዚገብሮ ስራ ሓት አየናይን እንታይን እዩ?
- መልሲ ክርስቶስ ከም መድሓኒ መጠን፣ ብተሕተና ኤን፣ ክብ ብምባሎን፣ ናይ ነብቶን ናይ ካህ ንን ናይ ንጉስን ስራሕ ይፍጽም ። መዝ. ፪፡ ፯፤ ዮሃ. ፩፡ ፵፱፡ ግብ. ፫፡ ፳፪፡ አብ. ፭፡ ፭፡ ፯ ።
- ሕቶ 24 ክርስቶስ ናይ ነብዩ ስራሕ ከመይ ይፍጽሞ? መልሲ ክርስቶስ፡ ፍቓድ አምላኽ ንድሕነትና ኢሎ ብቓሉን ብመንፈስ ቅዱሱን፡ ንአና እናገ ለጸ፡ ናይ ነብዩ ስራሕ ይፍጽም። ዮሃ ፩፡ ፲፰፡ ፲፬፡ ፳፮፡ ፲፮፡ ፲፫፡ አብ ፩፡ ፩፡፲፪።
- ሕቶ 25 ክርስቶስ ናይ ካህን ስራሕ ከመይ ይፍጽሞ? መልሲ ክርስቶስ ናይ አምላክ ቅንዕና ምእንቲ ኪፍ ጽም፡ ንአና'ውን ምስ አምላክ ከተወርቐና ኢሉ፡ ሓደ ጊዜ ርእሱ ሰውኤ፡ ከምኢ'ውን ኵሉ ጊዜ ንአና ከማልድ ናይ ካህን ስራሕ ይፍጽም።

ሕቶ 26 ክርስቶስ ናይ ንጉስ ስራሕ ከመይ ይፍጽሞ? መልሲ ክርስቶስ ንአና ተአዘዝቱ ብምባበርን፡ ንአ ና'ውን ብምግዛእን ብምክል'ቫልን፡ ደላእ ቱን ጸላእትናን ብምሓዝን፣ ብምስዓርን፣ ና ይ ንጉስ ስራሕ ይፍጽም ።

ФН. ?? : 91. 8 : 92 : 12 : 9 · ? ::

- ሕቶ 27 ናይ ክርስቶስ ትሕት ምባል እንታይ ማለት አዩ?
- መልሲ ናይ ክርስቶስ ትሕት ምባል ማለት፡ ከም ሰብ ብምውላድ ፡ ከምኡ'ውን ብዝተዋረደ ፡ ኩነታት አብ ትሕቲ ሕጊ ብምዃኑ ፡ ናይክ ዓለም ሽጋርን፣ ቁጥን አምላሽን፣ ርጉም ሞት ናይ መስቀል ብምዕጋስን፡ ከምሕረውን ብምችበሩ። 3ጊዜኤ አብ ትሕቲ ስልጣን ሞት ብም ዃት እዩ ። ኢሳ. <u>የሮ ፡ ሮ ፣ ማቴ. ሺ</u>፯ ፡ ፵፮ ፤ ሎቃ. ፪ ፡ ፯ ፣
  - 86: 90: 88 42. 18: 6.0: 74. 6: 16: 0:0:4A. 8:2.X:31. 18:8:
- ሕቶ 28 ናይ ክርስቶስ ክብ ምባል እንታይ ማለት አዩ?
- መልሲ ናይ ክርስቶስ ክብ ምባል ማለት : ብሳልሰ ይቲ መዓልቲ ከብ ምዉታት ምትንሳኡን። ናብ ሰማይ ምዕራጉ፣ አብ የማን አምላክ ምቅጣጡን፣ ከምኡ'ውን አብ መጨረስታ መዓልቲ ንዓለም ኪፈርድ ምምጽኩ እዩ ፡

ግብ. ፩ ፡ ፲፩ ፤ ፲፯ ፡ ፴፩ ፣ ፩ይ ቆረ. ፲፫ ፡ ፬ ፣ ኤፌ. ፩ ፡ ጽ ።

ሕቶ 29 ናይ እቲ ክርስቶስ ዝገዝኦ ድሕነት ተኻፌ ልቲ ከመይ ኢልና ኢና ንኸውን?

መልሲ ነቲ ክርስቶስ ዝገዝአ ድሕነት ብምሕዓስ መንፈስ ቅዱስ ተኻፈልቲ ንኸውን ፡ ዮሃ. ፩፡ ፲፪፡ ፫፡ ፭፡ ፯ ፤ ቲቶ. ፫፡ ፭፡ ፯ ፡

ሕቶ 30 ነቲ ክርስቶስ ዝገዝኦ ድሕነት መንፈስ ከመ ይ ገይሩ ይሀበና?

መልሲ መንፈስ ቅዱስ፡ አምነት ኣብ ውሽጥና ሰሪ ሑ፡ በዚ እምነት ንኣና ምስ ክርስቶስ ብም ልጋብ፡ ብድሕነት ዚህብ ጽውኝ ንኣና ብም ጽዋዕ፡ ነቲ ክርስቶስ ዝገዝኦ ድሕነት ይህ በና።

ኤፌ. ፩፡፲፫-፲፬፡ ፬፡፲፭-፲፭፡ 13፡ 7ላ፡ **፪፡** ፭፡ ሕቶ 31 ድሕነት ዚህብ ጽውዓ እንታይ እዩ?

መልሲ ድሕነት ዚህብ ጽሙን ስራሕ መንፈስ ቅዱ ስ እዩ። ንሱ በዚ ስራሕ እዚ፡ ሓጢአትናን ሽጋርናን ተገንዚቡ፡ ንክርስቶስ ክንፈልጥ አእምሮና አብሪሁ፡ ፍቓድና አሐዲሱ፡ እቲ ብነጻ እተዋሀበና ክርስቶስ ክንቅበሎ የረ ድአና።

ህዝ. ፴፮ ፡ ፳፮ - ፳፯ ፤ ዮሃ. ፮ ፡ ፴፯ ፤ ፵፬ ፡ ፵፭ ፤

- ግብ. ፪ ፡ ፴፮ ፤ ፳፮ ፡ ፲፰ ፤ ፌል. ፪ ፡ ፲፫ ፤ ፪ይ ተለ. ፪ ፡ ፲ሮ ።
- ሕቶ 32 አቶም ብመንፈስ ቅዱስ ጽሙዓት ፡ አብዚ ህይወት እዚ ዚረኸብዎ በረኸት እንታይ አዩ?
- መልሲ አቶም ብመንፈስ ቅዱስ ጽውዓት ምጽዳ ችን፡ ደቂ አምላኽ ምዃንን፡ ምችዳስን፡ ከምኤ'ውን ከብአቶም ዚኽተል በረኸት፡ አብዛ ሀይወት እዚአ ይረኽቡ። ሮሜ ፰፡፴፤፩ይ ቆረ ፩፡፴፤ኤፌ ፩፡፭።
- ሕቶ 33 ምጽዳቅ እንታይ ማለት እዩ?
- መልሲ ምጽዓቅ ግብሪ ጸጋ አምላክ እዩ። ብእኢ አምላክ ኵሉ ሓጢአትና ይሐድግ እሞ፣አ ቅድሚኤ ከም ቅኑዓት ይቅበለና። እዚ ድ ማ ምእንቲ እቲ ንአና እተቈጽረ ጽድቂ ና ይ ክርስቶስ ጥራይ እዩ። ብእምነት ጥራይ ከአ ንቅበሎ።
  - ርሜ ፫ ፡ ጽ፬ ፡ ፬ ፡ ፮ ፡ ፭ ፡ ፲፰ ፡ ፪ይ ቆረ. ፭ ፡ ጽ፩ ፡ 7ላ ፪ ፡ ፲፮ ፡ ኤፌ ፩ ፡ ፯ ፡ ፌል. ፫ ፡ ፱ ።
- ሕቶ 34 ደቂ አምላሽ ተባሂልካ ምጽዋዕ እንታይ ማ ለት እዩ?
- መልሲ ደቂ አምላኽ ተባሂልካ ምጽዋዕ፡ አምላኽ ብጸ.ንኡ ዚገብሮ ስራሕ እዩ። ብእኡ ኽአ፡

ከም ደቁ የቝጽረና እዩ እሞ፡ እቲ ንደቁ ዚግባአ *መ*ሰል ይህበና ።

ργ. δ. Ιξ [Cσ Ξ : ΙΞ : δε ργ. ξ : δ : Σε οι σεταλλασια σελλασια

- ሕቶ 35 **ምች**ዳስ እንታይ **ማ**ለት እዩ?
- መልሲ ምችዳስ፣ አምላክ ብጸጋኤ ዚገብሮ ስራሕ አዩ። ብእኤ ኵሎ ሰብነትና ከም ምስሎ የሐ ድሰና፣ኵሎ መዓልቲ እናወሰኸና ንሓዋያት ክንመውት፣ ብጽድቅና ክንነብር የኸእለና። ሮሜ ፮፣፮፻፬፣ ኤፌ. ፬፣፳፬፣ ፩ይ ዴተ. ፩፣፪።
- ሕቶ 36 አብዛ **ዓለም** እዚአ ከሎና ፡ ካብ ምጽዳችን ፡ ካብ ደቂ አምላኽ ምዃንን ፡ ካብ ም**ች**ዳስን ዚኽተል በረኸት አየናይ እዩ?
- መልሲ እቲ ካብ ምጽዳቅን፡ ካብ ደቂ አምላኽ ም ዄንን፡ ካብ ምቆዳስን አብዛ ዓለም እዚአ ዚርካብ በረኸት ነምዚ ዚኽተል፡
  - ሀ) አምላኽ ከም ዘፍቅረና ምርግጋጽ ፡
  - ለ) ናይ ሕልና ሰላም ምርካብ ፡
  - ሐ) ብመንፈስ ቅዱስ ምሕጓስ ፡
  - መ) ብጸ*ጋ ንዘ*ልአለም ክሳዕ ፍ**ጃሜ** ምብ ጻሕ እ**ዩ** ።

ዮሃ. ፩ ፡ ፲፮ ፡ ሮሚ ፭ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ፭ ፡ ፲፬ ፡ ፲፯ ፡ ፌል. ፩ ፡ ፯ ፡ ፩ይ ጴጥ. ፩ ፡ ፭ ፡፡

- ሕቶ 37 አመንቲ አብ ጊዜ ሞቶም ካብ ክርስቶስ ዚረኽብዎ በረኸት እንታይ እዩ?
- መልሲ አብ ጊዜ ሞቶም፡ነፍሳት አመንቲ ፍጹጣት ይዀ፦ እሞ፡በቲ ጊዜ እቲ ናብ ክቡር ስፍ ራ ይሐልፍ። ስጋአም ከአ፡ምስ ክርስቶስ እተሐሐዝ ስለ ዝኾነ፡ክሳፅ መኝልቲ ትን ሳኤ ዚኸውን አብ ውሽጢ መቻብሮም ይ ዐርፍ።

ሉቃ. ፳፫ ፡ ፵፫ ፡ ዮሃ. ፭ ፡ ፳፰ ፤ ግብ. ፯ ፡ ፵፭ · ፵፱ ፡ ፪ይ ቆረ. ፭ ፡ ፰ ፤ ፌል. ፩ ፡ ፳፫ ፤ ፩ይ ተለ. ፬ ፡ ፲፬ ፤ አብ. ፲፪ ፡ ፳፫ ፤ ራአ. ፲፬ ፡ ፲፫ ፡ ፲፱ ፡ ፰ ፡

- ሕቶ 38 ብትንሳኤ ጊዜ ፡ አመንቲ ካብ ክርስቶስ ዚረ ኽብዎ በረኸት እንታይ እዩ?
- መልሲ ብትንሳኤ ጊዜ፡ አመንቲ ብኽብሪ ካብ ምዉ ታት ይትንስኡ እሞ፡ አብ መዓልቲ ፍርዲ ካብ ፍርዲ ነጻ ወጺኦም፡ ብግልጺ ይፍለጡ፡ ከምኡ'ውን ፍጹም ዝኾነ በረኸት ተቐቢ ሎም፡ ናይ አምላኽ ምሎእ ደስታ ንዘልአ ለም ይወርሱ።

መዝ. ፲፮፡ ፲፮፡ ጣቴ. ፲፡ ፴፪፡ ፳፫፡ ፴፬፣ ፩ይ ቆረ. ፲፫፡ ፵፫።

ሕቶ 39 አምላኽ ካብ ሰብ ዚደልዮ ዕዮ እንታይ እዩ?

- መልሲ አምላክ ካብ ሰብ ዚደልዮ ዕዮ አቲ ግሎጽ ፍቓዱ ምእዛዝ እዩ። ዘዳ. ሸ፱፡ ፳፱፡ ፩ይ ሳሙ. ፲፭፡ ፳፪፡ ሚክ. ፯፡ ፰፤ ሎቃ. ፲፡ ፳፰።
- ሕቶ 40 አምላክ ናይ ትእዛዝ ስርዓት አቐዲሙ ንሰ ብ እንታይ ገለጸሉ?
- መልሲ አምላክ አቐዲሙ ንሰብ ናይ ትእዛዝ ስር ዓት፡ ናይ ስነ ስርዓት ሕጊ ገለጸሉ። ሮሜ ፪፡፲፬-፲፭፡፲ ፲፡፭።
- ሕቶ 41 ናይ ስነ ስርዓት ሕጊ ብሓጺሩ አበይ ይርክብ? መልሲ ናይ ስነ ስርዓት ሕጊ ብሓጺሩ አብቲ ዓሰ ርተ ትእዛዛት ይርክብ።
- ሕቶ 42 ናይ **ዓ**ሰርተ ትእዛዝ ጠ**ቅ**ላላ ሓሳብ እንታይ እዩ?
- መልሲ ናይ ዓስርተ ትእዛዝ ጠቅላላ ሓሳብ፡ እግዚ አብሄር አምላኽና ብምሉእ ልብናን፡ ብዅ ሉ ነፍስናን፡ ብዅሉ ሓይልናን፡ ብዅሉ ሓሳብናን፡ ከምኡ'ውን ንብጻይና ከም ርእ ስና ከነፍቅሮ እዩ። ማቴ. ጽጀ፡ ፴፯ ፡ ፵።
- ሕቶ 43 ናይ ዓሰርተ ተእዛዝ መቐድም እንታይ እዩ? መልሲ ናይ ዓሰርተ ተእዛዝ መቐድም ፡ ከብ ምድሪ

ግብጺ፡ ካብ ቤተ ባርነት ዘው ጻእኩ ካ፡ አነ እግዚአብሄር አምላኽካ እየ፡ ይብል ። ዘጸ. ፳፡ ፪ ።

- ሕቶ 44 ናይ **ዓ**ሰርተ ትእዛዝ *መ*ቅድም እንታይ ይ ምሀረና ?
- መልሲ ናይ ዓሰርተ ተእዛዝ መቅድም፡ እግዚአብ ኔር ጐይታናን አምላኽናን መድሓኒናን ስለ ዝኽነ፡ ተእዛዛቱ ኵሎ ክንሕሉ ክም ዚግብ አና ይምሀረና።

ዘዳ. ፲፩ + ፩ ± ፩ይ ጴጥ. ፩ + ፲፯ - ፲፱ =

- ሕቶ 45 ቀዳማይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ቀዳጣይ ትእዛዝ። ካልአት አጣልኽቲ አብ ቅድመይ አይሀልዉኻ፣ ይብል። ዘጸ. ፳፣፫።
- ሕቶ 46 አብቲ ቀዳማይ ተእዛዝ ክንገብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ቀዳማይ ተእዛዝ፡ አግዚአብሄር ሓደ ጥራይ ሓቀኛ አምላሽን፡ አምላሽናን ምኽታ ክን ፈልጥን ክንምስክርን፡ ንእኤ ከነምልሽን ከነኽብሮን ይደልየና። ዘዓ. ፳፮፡ ፲፯፲ ፩ይ ዜና. ፳፰፡ ፱፡ መዝ. ፳፱፡ ፪፻፯ጅ፡ ፯-፯፻ ማቴ. ፬፡ ፲።
- ሕቶ 47 አብ ቀዳማይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ እዩ?

- መልሰ. ቀዳማይ ትእዛዝ፡ ነቲ ሓቀኛ አምላኽ፡ አም ላኽን አምላኽናን ምዃ፦ ምኽሓድን፡ ዘይ ምምላኽን፡ ዘይምኽባርን፡ እቲ ንእሎ ጥራ ይ ዚግባእ ስግደትን ክብርን ንኻልአት አማ ልኽቲ አሕሊፍና ምሀብን፡ ይኽልክለና። መዝ. ፲፬፡ ፩፤ ፹፩፡ ፲፩፤ ሮሜ ፩፡ ጽ፡ ጽ፩፡ ጽ፩፡ ድ
- ሕቶ 48 አብ ቀዳማይ ተእዛዝ፣ አብ ቅድመይ፣ ዚብ ል ቃል እንታይ ይምሀረና?
- መልሲ አብ ቀዳማይ ተአዛዝ፡ አብ ቅድመይ፡ ዚብ ል ቃል፡ እግዚአብሄር ኵሉ ነገር ዚርኢ ስለ ዝኾነ፡ ካልእ አምላሽ ምስ እነምልሽ፤ ንሱ እዚ ሓጢአት ይዕዘብ እሞ፡ ብዙሕ ከም ዚቆየም ይምሀረና። ዘዳ ፴፡፲፯-፲፰፤ ፩ይ ዜና ፳፰፡፱፤ መዝ ፵፬፡ Გ ጽ፩፡ ፻፴፱፡ ፩-፫።
- ሕቶ 49 ካልአይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ካልአይ ትእዛዝ ከምዚ ይብል፡ አብ ላዕሊ አብ ሰማይ ካብ ዘለዉ፡ አብ ታሕቲ ድማ አብ ምድሬ ካብ ዘለዉ፡ አብ ማይ ከአ አብ ትሕቲ ምድሪ ካብ ዘለዉ፡ ምስልን ስእሊ ዘበለን ንአኽ አይትግበር። አይትስገደሎምን አይተገልግሎምን ድማ፡ አነ እግዚኣብሄር

አምላኽካ፡ ቀናእ አምላኽ እየ እሞ፡ ንዚጸ ልሎኒ ሓጢአት አቦታት አብ ደቂ ክሳዕ ሳል ሳይን ክሳዕ ራብዓይን ወለዶ ዝቐጽዕ፡ ንዚ ፈትዉንን ትእዛዛተይ ንዚሕልመ.ን ግና ክሳ ዕ አሽሓት ምሕረት ዝገብር እየ። ዘጸ. ጽ፡ ፬- ፮።

- ሕቶ 50 አብ ከልአይ ተእዛዝ ከ37ብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ካልአይ ተእዛዝ፡ አምላኽ ብቻሉ ዝአዘዞ ስግዴትን ስርዓትን ኵሉ ክንቅበሎን ክንእዘ ዞን ብንጽሀና ክንሕሎን ይደልየና። ዘዳ-፲፪፡ ፴፪፡ ፴፪፡ ፴፪፡ ፵፯፡ ጣቴ- ጽድ፡ ጽ።
- ሕቶ 51 አብ ካልኣይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ አዩ?
- መልሲ ካልአይ ትእዛዝ፣ ንአምላሽ ብስአልን ብም ስልን ወይ ድማ አብ ቃሉ ዘይተአዛዘ መገ ዲ ከይነምልሽ ይኽልክላና። ዘዳ ፬፣ ፲ሬ፣ ፲፱-፴፩፣ ሮሜ ፩፣ ፳፪-፳፫፣ ቈሎ. ፪፣፲፰።
- ሕቶ 52 አብ ካልአይ ትእዛዝ እተዋሀቡ በብዓይነ ቶም ምክንያት አየኖት እዮም?
- መልሲ አብ ካልኣይ ተእዛዝ እተዋሀቡ በብዓይነ ቶም ምክንያት እዞም ዚክተሉ እዮም፤

እግዚአብሄር አብ ልዕሴና ስልጣን ስለ ዘለ ም፡ ንሕና ድማ ገንዘቡ ስለ ዝኾና፡ ቀናእ አምላኽና'ውን ስለ ዝኾነ፡ ንእኤ ጥራይ ከነ ምልኽ ይግብአ።

ዘጸ. ፴፬ ፡ ፲፬ ፤ መዝ. ፵፫ ፡ ፲፩ ፤ ፫ ፡ ፫ ፣ ፩ይ ቆረ. ፩ ፡ ኛፀ ።

ሕቶ 53 ሳልሳይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?

መልሲ ሳልሳይ ትእዛዝ፡ እግዚኣብሄር ስሙ ብኽ ንቱ ንዘልዐለ ከይቀጽዔ አይሓድጎን እዩ እ ሞ፡ ስም እግዚኣብሄር አምላኽካ ብኽንቱ አይተልዕል።

ሕቶ 54 ሳልሳይ ተእዛዝ ክንገብር ዘድሊ አንታይ አዩ? መልሲ ሳልሳይ ተእዛዝ ፡ አስጣትን ፡ መዓርግን ፡ ስር ዓትን ፡ ቃልን ፡ ስራሕን ናይ አምላኽ ፡ ቅዱስ ፔርና ብኽብሪ ክንሕዞ ይደልየና ። ዘዳ ፳፰ ፡ ሂ፰ ፡ እዮ. ፴፮ ፡ ፳፬ ፡ መዝ ፳፱ ፡ ፪ ፣

ሕቶ 55 አብ ሳልሳይ ትእዛዝ አተሽልክለ እንታይ እዩ?

መልሲ ሳልሳይ ትእዛዝ፡ አምላኽ ርእሱ ዚገልጸሎ ብዝኾነ ይኾን ነገር ከይነርክሶን ከይነባላሽ ዎን ይኽልክለና ። ዘሴ. ፲፱ ፡ ፲፪ ፤ ማቴ. ፫ ፡ ፴፬ - ፴፫ ።

ሕቶ 56 አብ ሳልሳይ ትእዛዝ እተዋሀበ ምኽንያት እንታይ እዩ?

መልሲ አብ ሳልሳይ ትእዛዝ እተዋሀበ ምሽንያት፡ ነቲ ትእዛዝ ዘፍርስ ኵሉ፡ ሽሕ እኳ ካብ ናይ ሰብ ቅጽዓት እንተ አምለጠ፤ ካብ ቅኑ ዕ ፍርዲ ናይ እግዚአብሄር አምላኽና ኪሞ ልኞ አይክእልን እዩ። ዘዳ. ጽድ፡ የድ፡ የህ።

ሕቶ 57 ራብዓይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?

መልሲ ራብዓይ ተእዛዝ ከምዚ ይብል። መዓልቲ ሰንበት ክትቅድሳ ዘክር። ሹድሽተ መዓልቲ ዕየ። ተግባርክ ኩሉ ግበር። እታ ሳብዐይቲ መዓልቲ ግና ናይ እግዚአብሄር አምላኽክ ሰንበት እያ። ብአአ ንስኽን ወድኽን ጓል ካን ግዙአካን ግዝአትካን ማልካን አብ ውሽ ጢ ደጌታትክ ዚነብር ስደተኛን ገለ እኳ ዕዮ አይትዕየ። እግዚአብሄር ብሹድሽተ መዓልቲ ሰማይን ምድርን ባሕርን አባታቶም ዘሎ ኩሉን ገይሩ እዩ እሞ። ብሳብዐይቲ መዓ ልቲ ክአ ዐረፈ። ስለዚ እንዚአብሄር ንመዓ ልቲ ስንበት ባረኽን ቀደሳን።

- ሕቶ 58 አብ ራብዓይ ተእዛዝ **ክን**ገብሮ ዘድሊ እን ታይ እ**ዩ** ።
- መልሲ ራብዓይ ተሕዛዝ፡ ነቲ አምላኽ ብቻሉ ዝወ ሰኖ ጊዜ ክንቅድስ፡ ብፍላይ ከአ ካብተን ሾብዓተ መዓልቲ ሓንቲ መዓልቲ ቅድስቲ ሰንበት ክትከውን ክንቅድሳ ይደልየና። ዘሌ ፲፱፡ ፴፤ ዘዳ &፡ ፲፪።
- ሕቶ 59 አምላክ ካብተን ሾብዓተ መዓልቲ አብ ሰ ሙን ሰንበት ኢሉ ዝመደባ አየነይቲ መዓ ልቲ እያ?
- መልሲ ካብ ፍጥረት ዓለም ጀሚራ ክሳዕ ትንሳኤ ክርስቶስ፡ አምላኽ ናይ ሰሙን ሳብዐይቲ መዓልቲ ሰንበት ክትከውን መደባ። ከም ኤ'ውን ካብ ትንሳኤ ክርስቶስ ንንጀው፡ ና ይ ሰሙን ቀዳመይቲ መዓልቲ ናይ ክርስት ያን ሰንበት ክሳዕ መጨረስታ ዓለም ክትከ ውን ወሰና።

ዘፍ. **፪** ፡ ፫ ፣ ዘጻ. ፲፮ ፡ ፳፫ ፣ ግብ. ፳ ፡ ፯ ፣ ፩ይ ቆረ. ፲፮ ፡ ፩ · ፪ ፣ *ራ* ኢ. ፩ ፡ ፲ ።

- ሕቶ 60 መዓልቲ ሰንበት ከሙይ ኔርካ ትችድስ?
- መልሲ ካልእ መዓልቲ ክስራሕ ዚፍቀድ፡ ማለት ናይ ዓለማዊ ስራሕን ጸወታን ብምግዳፍ፡ ብጠችላላ ቅዱስ ዕረፍቲ ብምግባር፡ ብጀክ

አድላይን ናይ ርሕራሔ ስራሕን፡ ምሉእ መዓልቲ ብጸሎትን ንአምላሽ ምምላሽን ምስ እተሓልፍ፡ ኩነታት መዓልቲ ሰንበት ትኞድስ።

ዘሴ. ቖ፫፡ ፫፤ ኢላ. ፵፰፡ ፲፫-፲፬፤ ማቴ. ፲፪፡፲፮-፲፪፣ ማር. ፪፡ ቖ፯።

- ሕቶ 61 አብ ራብዓይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ እዩ?
- መልሲ አብ ራብዓይ ትእዛዝ ክንገብሮ ዘይባባእ እ ዚ ዚኽተል እዩ፡ ስራሕ ሸለል ምባል ወይ ድማ ተጠንቂቐከ ዘይምፍጻም፡ ከምኡ'ውን ብስንፍና ነታ ቅድስቲ መዓልቲ ምርክስ፡ ነቲ ንገዛእ ርእሳ ሓጢአት ዝኾነ ምፍጻም፡ ሀን ምእንቲ ዓለማዊ ስራሕ ወይ ከአ ጸወታ ዘየ ድሊ ሓሳብን ቃልን ግብርን ምስራሕ እዩ። ህዝ ፕሮ፡ ፴፰፤ኤር ፲፯፡ ፕ፩፤ ሉቃ ፕሮ፡ ፵፮።
- ሕቶ 62 ንራብዓይ ትእዛዝ እተዋሀቡ በ**ብዓይ**ነቶም ምኽንያት እንታይ እዩ?
- መልሲ ንራብዓይ ተእዛዝ አተዋሀቡ በብዓይነቶም ምክንያት እዞም ኪኽተሉ እዮም ፡ አምላክ ነተን ሾብዓተ መዓልቲ ነናብ ዝግብኤን ከፈ ለ እሞ ፡ ንኣና ኣብ ሰሙን ሹድሽተ ክንሰ ርሕ ፈቐደልና ። ነታ ሻብዐይቲ መዓልቲ ግ

ን ብፍላይ ንእኢ ኢልና ከነኽብራ ከም ዚግብአና ምእንቲ ከረድአና፡ ገዛእ ርእሱ ዓሪፉ ንሰንበት መዓልቲ በረካ =

HF. ፪ ፡ ፫ ፤ HR. ፴፩ ፡ ፲፭ · ፲፯ ፤ HG. ፳፫ ፡ ፫ #

- ሕቶ 63 ሓምሳይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ሓምሳይ ተእዛዝ፡ አብቲ እግዚአብሄር አም ላኽሳ ዚህበሳ ምድሪ ዕድሜኻ ምእንቲ ኪነ ውሕሲ፡ አቦኻን አዴኻን አኽብር፡ ይብል። ዘጸ. ፳፡፲፪።
- ሕቶ 64 አብ ሓምሳይ ትእዛዝ ክንገብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ሓምሳይ ተእዛዝ፡ልዕል ብምባሎምን፡ ተሕ ተ ብምባሎምን፡ ወይ ድማ ማዕረ ብምዃ ኖምን፡ ማለት ከከም መዓርንም ብዝኾነ ብዝ ተመደበሎም ስፍራን ንብረትን፡ ዚግብአም ክብርን ምግል ጋልን ክንገብረሎም ይደልየና ዘሌ. ፲፱፡ ፴፪፡ ሮሜ ፲፪፡ ፲፡ ፲፫፡ ፩፡ ኤፌ. ፯፡ ፩፡ ፩፡ ፱፡ ፩ይ ጴተ. ፪፡ ፲፯ ፡፡
- ሕቶ 65 አብ ሓምሳይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ እዩ?
- መልሲ ሓምሳይ ትእዛዝ ማንም ንዝኾነ ብዝተመደ በሎ ስፍራን ንብረትን ክብረትን አገልግሎ ሎትን ሽለልትነት ከይህልወና፡ ወይ ድማ አንጻር ከይንኸይድ ይኽልክለና።

CO 18: 2. X :

- ሕቶ 66 አብ ሓምሳይ ትእዛዝ እተዋሀበ ምኽንያት እንታይ እዩ?
- ሕቶ 67 ሻድሻይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- ሕቶ 68 አብ ሻድሻይ ትእዛዝ ክንገብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ሻድሻይ ትእዛዝ፡ ሕጊ ዚፈቅደሎ መገዲ ቸሉ፡ ሀይወትናን ሀይወት ካልኦትን ክን ሕሎ ይደልየና። መዝ. ፹፪፡ ፫ ፡ ፬ ፤ ኤፌ. ፭ ፡ ፳፱ · ፴ ።
- ሕቶ 69 አብ ሻድሻይ ትእዛዝ እተኸልከለ እንታይ እዩ?
- መልሲ ሻድሻይ ተእዛዝ። ንርእስና ወይ ድማ ንብ ጸትና ብዘይ አገባብ ህይወቶም ከይነጥፍእ በዚ ድማ ናብ ጥፍአት ዚመርሕ ዝኾነ ነገር ከይንገብር ይኽልክለና።

ዘፍ. ፱ ፡ ፯ ፤ ዘዳ. ፳፬ ፡ ፯ ፤ ምሳሌ ፳፬ ፡ ፲፩ · ፲፪ ፤ ግብ. ፲፮ ፡ ፳፰ ፤ ፩ይ ዮሃ. ሮ ፡ ፲ሯ ።

- ሕቶ 70 ሻብዐይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ሻብዐይ ትእዛዝ፣ አይትዘሙ፣ ይብል **።** ዘጹ **ሽ**፣፲፬ ።
- ሕቶ 71 አብ ሻብዐይ ትእዛዝ ክንገብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ሻብዐይ ተአዛዝ። ንርእስናን። ንብጾትናን። ብልብና ኮነ ብአዘራርባና ኵሎ። ብንጽሀና ከንሕሎ ይደልየና። ኤፌ. ፬፡ ፳፱ [፭፡ ፲፩፡ ፲፪፡ ፭ይ ተለ. ፬፡ ፬ ፤ ይይ ጢሞ. ፪፡ ፳፪ ፤ ፩ይ ጴተ. ፫፡ ፪።
- ሕቶ 72 አብ ሻብዐይ ትእዛዝ እተኸልከለ እንታይ እዩ?
- መልሲ ሻብዐይ ተእዛዝ፡ ብፍተወት ስጋ ዚግበር ሓሳብን፡ ቃልን፡ ግብርን ከይንስዕብ ይኽል ክለና።

ማቴ ጅ፣ ሽ፰፤ ኤፌ ጅ፣ ፫ · ፬ ።

- ሕቶ 73 ሻሙናይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- ሕቶ 74 አብ ሻሙናይ ተእዛዝ **ክንገብሮ ዘድ**ሊ *እን* ታይ እዩ?

መልሰ. ሻሙናይ ትእዛዝ፡ ናትና ከነ ወይስ ናይ ከ ልአት ሃብትን ምድራዊ ናብራን፡ ሕጊ ብዝ ፈ**ች**ዶ መገዲ ከንሕዝን ከነንሰፋፍሕን ይደ ልየና ።

ብሌ ቖ፟፟፟፟፟፟፟ ፡ ፴፭ ፤ ዘዳ. ፲፭ ፡ ፲ ፤ ሞሳ. ቖ፟፟፟፯ ፡ ቖ፟፫ ።

- ሕቶ 75 አብ ሻሙናይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ እዩ።
- መልሲ ሻምናይ ተእዛዝ፡ ናትና ወይ ናይ ብጸትና ከኾነ ሃብትን ምድራዊ ናብራን፡ ብዛይ አገ ባብ ብዝኾነ ከይነሰናኸል ይኸልክለና ። ምሳ ሸ፰፡ ፲፱፤ ኤፌ ፬፡ ፳፰፡ ፩ይ ጢሞ. ፫፡ ፰፤ ያእ. ፫፡ ፬ ።
- ሕቶ 76 ታሽዓይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ታሽዓይ ተእዛዝ ፡ አብ ብጻይካ ብሓሶት አይ ተመስክር ፡ ይብል ። ዛጹ ጽ ፡ ፲፯ ።
- ሕቶ 77 አብ ታሽዓይ ትእዛዝ **ክንገብሮ ዘድ**ሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ታሽዓይ ትእዛዝ ፡ ብፍላይ አብ ምስክርነትና አብ መንጎ ሰባት ሓቂ ክንሕልውን ከነስፋ ሕፍሕን ፡ ከምኤ'ውን ናይ ርእስናን ናይ ብጾትናን ጽቡቕ ስም ክነኽብር ይደልየና ፡ ምሳ ፲፬ ፡ ፫ - ፳፫ ፡ ግብ ፳፫ ፡ ፲ ፣ ኤፌ ፬ ፡ ፳፫ ፡ ፩ይ ጴጥ ፫ ፡ ፲፮ ፡ ፫ይ ዮሃ ፲፪ ፡

- ሕቶ 78 አብ ታሽዓይ ትእዛዝ እተሽልክለ እንታይ እዩ?
- መልሲ ኣብ ታሽዓይ ትእዛዝ፣ ንሓቂ ዘሰናክል። ወ ይ ድማ ናትናን ወይ ናይ ብጾትናን ጽቡቅ ስም ዚጐድእ ነገር ኵሉ ከይንገብር ይኽል ክለና ።

ዝሴ. ፲፱ ፡ ፲፮ ፤ መዝ. ፲፪ ፡ ፫ ፤ ፲፭ ፡ ፫ ፤ ፪ይ. ቆረ. ፰ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ፤ ቈሎ. ፫ ፡ ፱ ።

- ሕቶ 79 ዓስራይ ትእዛዝ እንታይ ይብል?
- መልሲ ዓስራይ ትእዛዝ ከምዚ ይብል፡ ቤት ብጻይክ አይትተምነ። ሰበይቲ ብጻይክ፡ ግዝኢ፡ ግዝ እቱ፡ ብዕራዩ፡ አድጉ፡ ገንዘብ ብጻይክ ዘበ ለ ዅሉ ድማ ኣይትተምነ። ዘጻ. ሸ፡ ፲፯ ።
- ሕቶ 80 አብ ዓስራይ ትእዛዝ ክንገብሮ ዘድሊ እን ታይ እዩ?
- መልሲ ዓስራይ ተእዛዝ ብንነብሮ ናብራ ምእርናብ፡ ከምኢ'ውን ብጻይና ምስ ኵሉ ናብራኢ ብኞ ንዕናን ብለዋህ መንፈስን ክንምልክት ይደ ልየና ።

ዘለ. ፲፱ ፡ ፲፰ ፤ ኢዮ. ፴፩ ፡ ፳፱ ፤ ፩ይ ቆረ. ፲፫ ፡ ፬ ፡ ፮ ፡ ፩ይ ጢሞ. ፯ ፡ ፮ ፡ አብ. ፲፫ ፡ ፫ ።

ሕቶ 81 አብ ዓስራይ ትእዛዝ እተሽልከለ እንታይ እዩ? መልሲ ዓስራይ ተእዛዝ፡ አብ ናብራና ዘይምሕንስ ከይህልወና፡ ብናይ ብጾትና ዕድል'ውን ከይ ንቐንእን ከይንሐዝንን፡ ከምሉ'ውን ብዘይ ግባአ ምምናይ ናይ ብጾትና ናብራ ከይን ደሊ ይኽልክለና።

፩ይ ቆረ. ፲፡፲፱ 7ላ. ፭፡፳፮ ፤ ቆሎ. ፫፡፭ ። ሕቶ 82 ትእዛዝ አምላክ ብፍጹም ኪሕሱ ዚክአል

ሰብዶ አሎ?

መልሲ አዳም ካብ ዚወድቅ ጊዜ ደሚሩ፡ አብዛ ህይወት እዚአ ኵሉ ሰብ፡ ብደካ የሱስ ክር ስቶስ ብሓሳብ፡ ብቻል፡ ብግብሪ ንትእዛዝ አምላክ በብዕለቱ ደአ ይጥሕስን ይሰብርን እምበር፡ ብፍጹም ዚሕሉ ወይ ብፍጹም ኪሕሉ ዚክእል የልበን። ፩ይ ነገ ፰፡ ፵፮፡ ሮሜ ፫፡ ፱፡፲፡ ፩ይ ዮሃ. ፩፡ ፰፡ ፪፡፯፡ ያአ ፫፡ ፪።

ሕቶ 83 ሕጊ ምፍራስ ኵሉ ብኽፍአት ሓደ ድዩ? መልሲ ገሊአም ሓጢአት ንርእሶም፡ ወይ ንእአም ደጋጊምና ምስ እንኽተል፡ አብ ቅድሚ አምላኽ ካብ ካልአት አዝዮም ክፍአት እዮም መዝ. ፲፱፡ ፲፫፤ ጣቴ. ፲፭፡ ፳፬፡ ሉቃ. ፲፪፡ ፲ ፵፯፡ ፵፰፡ ዮሃ. ፲፱፡ ፲፩፡ አብ. ፲፡ ፳፱፡

ሕቶ 84 ንዝኾነ ሓጢአት እንታይ ይ**ባብ**አ?

- መልሲ አብዛ ዓለም ከን አብታ እትመጽእ፡ ንዝኾን ሓጢአት ቁጥንን መርገምን ናይ አምላኸ ይግብአ። ማቴ. ሹ፭፡ ፵፩፤ 7ላ. ፫፡ ፲፤ ኤፌ. ፭፡ ፮፤ ያአ. ፪፡ ፲።
- ሕቶ 85 ካብታ ንሓጢአት እትግባእ ናይ አምላክ ቁጥ ዓን መርገምን ምእንቲ ከነምልጥሲ፣ እን ታይ ክንገብር የድልየና ?
- መልሲ ካብታ ንሓጢአት አትግባእ ናይ አምላክ ቁጥ ዓን መርገምን ምእንቲ ከነምልጥ ፡ አምላክ ብየሱስ ክርስቶስ ክንአምን ፡ ናብ ሀይወት ዚመርሕ ንስሓ ከአ ክንሳሕ ፡ ክርስቶስ ናይ ድሕነት በረኸት ዚሀበና መገዲ ኵሉ ድማ ብትግሃት ክንፍጽም የድልየና ። ግብ ሽ ፡ ፳፭ ፤ ፭ይ ጢሞ. ፬ ፡ ፲፰ ፤ አብ. ፪ ፡ ፫ ፤ ፪ይ ጴጥ. ፩ ፡ ፲ »
- ሕቶ 86 ብየሱስ ክርስቶስ ምእማን እንታይ ማለት እዩ?
- መልሲ እምነት ካብ አምላክ ዚርከብ ናይ ድሕነት ጸጋ እዩ ። ብክርስቶስ ምእማን ማለት ፡ ክር ስቶስ ብወንጌል ከም እተገልጸልና ንእኢ ተቸቢልና ፡ ብእኢ ጥራይ ክንአምን ፡ አብ ክርስቶስ ምዕራፍ ማለት እዩ »

ዮሃ. ፩፡ ፲፪፤ ግብ. ፲፯፡ ፴፩፤ ገላ. ፪፡ ፲፯፤ ፌል. ፫፡፱፤ አብ. ፲፡ ፴፱፤ ራአ. ፭፪፡ ፲፯። ሕቶ 87 ናብ ህይወት ዚመርሕ ንስሓ እንታይ ማለ ት እና?

መልሲ ናብ ህይወት ዚመርሕ ንስሓ ካብ አምላክ ዚርከብ ናይ ድሕነት ጸጋ እዩ = ብእኡ ሓጢ አተኛ ይናዘዝ ፡ ማለት ንሱ ሓጢኣትን ፡ ምእ ንቲ የሱስ ክርስቶስ አተወሀቦ ናይ አምላክ ምሕረትን ተገንዚቡ ፡ ንሓጢኣቱ ይሐዝን ፡ ነቲ ናይ ሓጢኣት ዚገብር'ውን ይጸልእ ፤ ካብ ሓጢኣቱ ናብ አምላክ ይምለስ አሞ ፡ ከም ብሓድሽ ኪእዘዝ ብምሉአ ልቡ ይደ ሊ ማለት እዩ =

> ኤር. ፴፩፡ ፲፰·፲፱፤ ሎቃ. ፩፡ ፸፯፡ ፸፱፤ ግብ. ፪፡ ፴፯፤ ሮሜ ፯፡ ፲፰፲፪ይ ቆረ. ፯፡ ፲፡፡

- ሕቶ 88 ክርስቶስ ነቲ ናይ ድሕነት በረኸት ዚሀበና ስርዓታዊ መገዲ እንታይ እዩ?
- መልሲ ክርስቶስ ነቲ ናይ ድሕነት በረኸት ዚሀበና ስርዓታዊ መገዳ ኸምዚ ዚኽተል እዩ፡ ስር ዓታቱ፡ ብፍላይ ከአ ቃል አምላኸን ምስ ጢራት ክርስትያንን ጸሎትን እዩ፡ እዚ ዅ ሉ ነቶም ሕሩያት ንድሕነቶም ይጠችሞም፡ ማቴ፡ ፳፰፡ ፲፰፡ ፳፡ ግብ ፪፡ ፵፩፡ ፵፪፡

ሕቶ 89 ቃል አምላክ ንድሕነት ከሙይ ይጠቅም? መልሲ ቃል አምላክ ምንበብ፡ ብፍላይ ግና ም ስባክ ቃሉ፡ ንሓጢአተኛታት ኪረድአም አሞ፡ ኪመልሶም፡ ከምኢ'ውን ብእምነት ናብ ድሕነት ኪመርሐም፡ ብቅድስናን ብም ጽንናፅን ኬበርትፆም ክእለት ዘለዎ መገዲ ይገብረሎም እዩ።

> ነህ. ፰ ፡ ፰ ፤ **ው**ዝ. ፲፱ ፡ ፯ ፤ ግብ. **፰** ፡ ፴፪ ፤ **ሮሜ** ፲፭ ፡ ፬ ፤ ፪ይ ጢሞ. ፫ ፡ ፲፭ ፤ ያእ. ፩ ፡ ፳፩ ።

- ሕቶ 90 ቃል አምላኽ ንድሕነትና ምእንቲ ኪጠቅም ከመይ ፔርና ክንሰም*ያ*ን ከነንብበን ይግብ አና ?
- መልሲ ቃል አምላክ ንድሕነትና ምእንቲ ኪጠቅም ብትግሃትን ብምድላውን ብምጽላይን ክን ምሀሮ፡ ብእምነትን ብፍቅርን ክንቅበሎ፡ አብ ልብና ከነንብሮ፡ አብ ናብራና'ውን ክን ፍጽሞ ይግብአና ፡፡

ዘዳ ፮፡፯-፯፤ሙዝ. ፻፲፱፡፲፩፤ሮሜ ፩፡፲፮፤ ፪ዶ ተሰ. ፪፡ ፩፤ ፩ዶ ጴጥ. ፪፡ ፩፡፪፤ ያአ. ፩፡ ፕሬ፤ ሙዝ. ፻፲፱፡ ፲፰።

- ሕቶ 91 ናይ ክርስትያን ምስጢራት ንድሕነትና ከ መይ ይጠቅም?
- መልሲ ናይ ክርስትያን ምስጢራት ብበረኸት ክርስ

ቶስን ብእምነትን ንዝተቐበልዎ አብ ውሽ ጣም ብዚሰርሕ መንፈስ ቅዱስ ጥራይ ደአ ይጠቅም እምበር ፡ አብቲ አገል ጋሊ ምስጢ ራት ዘሎ ሓይሊ ወይ ሕያውነት አይኮነን ፡፡ ግብ ፰ ፡ ፲፫ - ፳፫ ፡ ሮሜ ፪ ፡ ፳፰ - ፳፱ ፡ ፭ይ ቆረ . ፲፪ ፡ ፲፫ ፤ ፩ይ ጴጥ ፫ ፡ ፳፩ ፡

ሕቶ 92 ናይ ክርስትያን ምስጢር እንታይ ማለት እዩ? መልሲ ምስጢራት ናይ ክርስትያን ማለት ፡ ብክርስ ቶስ እተሰርዔ ቅዱስ ስርዓት እዩ = ብእአ፡ ብስምዒት ምልክታት ፡ ክርስቶስን ናይ ሓድሽ ኪዳን በረኸትን ንአመንቲ ይሕተመ ሎምን ይወሀቦምን እዩ =

ማቴ. ፳፰፡፲፬፡ ፳፮፡ ፳፮፡ ፳፰፡ ሮሜ ፬፡፲፩። ሕቶ 93 ናይ ሓድሽ ኪዳን ምስጢራት አየኖት እ

ዮም ? መልሲ ናይ ሓድሽ ኪዳን ምስጢራት ፡ ተምቀትን

ድራር ሥይታን እዮም ። ግብ. ፲ ፡ ፵፯ ፡ ፵፰ ፣ ፩ይ ቆረ. ፲፩ ፡ ፳፫ ፡ ፳፯ ።

ንብ፡ ፲፻፵፯ - ፵፰ ፣ ፬ይ ዋሬ፡ ፲፬ ፣ ል፲ - ልይ ፡ ሕቶ 94 ጥምቀት እንታይ እዩ?

መልሲ ጥምቀት ብስም አብን ወድን መንፈስ ቅዱ ስን ብማይ ምሕጻብ እዩ። ብእኤ ንሕና ንክ ርስቶስ ከብ አተኸተልና፡ ናይ ጸጋ ኪዳን በረኸት ተኻፈልቲ ከም ዝኾና፡ ናይ ጐይታ ንምዃን ከም አተዋወወልና፡ ዜመልክትን ዚሐትምን ምስጢር እዩ። ማቴ. ፳፫፡ ፲፱ ፤ ሮሚ ኜ፡ ፫ · ሯ ፡ 7ላ. ፫ ፡ ፳፯ ።

ሕቶ 95 ተምቀት ንመን ኪወሀብ ተሐገገ?

መልሲ ነቶም ካብ ቤተ ክርስተያን ወጻኢ ዝኾኑ፡፡ ብክርስቶስ ከም ዚአምኑን፡ ንእሎ ከም ዚእ ዘዙን ክሳዕ ዚምስክሩ፡ ጥምቀት ኪወሀበም አይግባእን። እንተኾነ ግን፡ ቈላው ደቂ ማሕ በር ናይ ቤተ ክርስተያን ዝኾኑ ኪጥመቒ ይግባእ።

44. [] : 2 ·] : 94. 8 : 95 · 99 : 5 : 95 · 99 : 5 : 95 · 95 : 4 : 10 : 5

ሕቶ 96 ድራር ጐይታ እንታይ እዩ?

መልሲ ድራር ጐይታ፡ ክርስቶስ ከም ዝመደበ፡ እን ፔራን ወይንን ብምሀብን ብምቅባልን፡ ሞቱ ዘርአ. ምስጢር እዩ። ነቶም ኪቅበሎ ዚግ ብኦም ከም ዓለማዊ ስጋ ዘይኮነስ፡ ብእምነ ተን ጸጋን ምእንቲ ኪዐብዩ፡ መንፈሳዊ መ ግቢ ይዀኖም እሞ፡ ካብ ናይ ክርስቶስ ስጋ ን ደምን በረኸት ይክፈሉ።

ግብ ፫ ፡ ፳፩ ፤ ፩ይ ቆረ ፲ ፡ ፲፮ ፤ ፲፩ ፡ ፳፫ · ፳፮ ። ሕቶ 97 ድራር ሥይታ ብግቡእ ኪችበሉ ዚደልዩ እንታይ ኪንብሩ የድልዮም ? መልሲ ድራር ጐይታ ብግቡአ ኪ.ቐበሎ ዚደልዩ፤ ስጋ ጐይታ ንምፍላጥ፡ ከብኡ ኪምገቡ እም ነት ከም ዘለዎም፡ ከምኡ ውን ንስሓን ፍቅ ርን ሓድሽ ምእዛዝን ከም ዘለዎም፡ ርእሶም ኪምርምሩ የድልዮም። እንተ ዘይኮነ፡ ብዘ ይ ግብአም መጸ.አም፡ ፍርዲ ከይበልው ይጠንቀቹ።

ሕቶ 98 ጸሎት እንታይ እዩ?

መልሲ ጸሎት፡ ሓጢአትና ንአምላክ ተናዚዝና፤ ስለ ለውሃቱ አመስጊና፡ ምስ ፍቓድ አም ላኽ እተሰማምዔ ድልየትና ናብሎ ብስም ክርስቶስ ምቅራብ እዩ። መዝ. ፲፡ ፲፯፲፻፵፭፡ ፲፱፲ዮሃ፡ ፲፯፡ ፳፫፤

መዝ. ፲፡ ፲፯፲ ፻፵፭፡ ፲፱፲ ዮሃ. ፲፰፡ ፭፫ ፲ ፌል. ፬፡ ፯፲ ፭ይ ዮሃ. ፭፡ ፱፲ ፭፡ ፲፬።

- ሕቶ 99 አምላክ ብጸሎት እነምርሐሉ ከመይ ዝአ መሰለ ስርዓት ሂቡና አሎ?
- መልሲ ምሉእ ቃል አምላክ ናብ ጸሎት ንምምራሕ ዚጠቅም እዩ። ብፍላይ ግና፡ በይኑ ዝኾነ ናይ አምላክ መምርሒ ስርዓት፡ ክርስቶስ ንደቂ መዛሙርቱ ዝመሀሮም ጸሎት አበና አተበሀለ እዩ።

መዝ. ፻፲፱ ፡ ፻፸ ፡ ጣቴ. ፯ ፡ ፱ · ፲፫ ፡ ፪ይ ጢሞ. ሮ ፡ ፲፮ · ፲፯ <u>፡</u> ፩ይ ዮሃ. & ፡ ፲፬ ።

- ሕቶ 100 ናይ ጸሎት አበና መቅድም እንታይ ይም ህረና?
- መልሲ መቅድም ጸሎት አበና ፡ አብ ሰማይ እትን ብር አበና ፡ ይብል ። እዚ ድማ ፡ ቈልው ናብ አበአም ከም ዚቐርቡ ፡ ብ ዡሉ ከረድአና አተዳለወን ዚኽአልን ምዃታ ተረዲእና ፡ ብቅዱስ ትሕትናን ብእምነትን ናብ አምላኽ ክንቀርብ ፡ ምስ ካልአት ከኣ ክንጽሊ ፡ ንኻ ልአት ውን ክንጽልየሎም ይምህረና ። ሉቃ. ፲፩ ፡ ፲፫ ፡ ሮሜ ፰ ፡ ፲፭ ፡ ኤፌ ፮ ፡ ፲፰ ፡ ፩ይ ጢሞ. ፪ ፡ ፩ ፪ ።
- ሕቶ 101 አብ *መጀመሪያ* ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ?
- መልሲ አብ መጀመሪያ ልማና፡ ስምክ ይቅደስ፡ አንብል፡ አብ ኵሉ ስሙ አተገልጽሉ ከነክ ብሮ፡ ንርእስናን ንካልኦትን ክእለት ኪሀ በና፡ ከምኡ ከአ ዝኾነነገር ንክብረቱ ኪዳሎ ንጽሊ ።
- መዝ ፭፮፡ ፩-፫ ፡ ሮሜ ፲፩፡ ፴፮ ፡ ራእ. ፬ ፡ ፲፩ ፡፡ ሕቶ 102 ኣብ ካልአይ ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ?

መልሲ አብ ክልአይ ልማና፡ መንግስትኻ ትምጻእ፡ እንብል ፡ መንግስቲ ሰይጣን ኪጠፍእ ፡ ናይ ጸ*ጋ መ*ንባስቲ ምድሓን ኪቐንዕ፡ ንሕናን ከልአትን ናብአ. ክንቀርብ ፡ ብእአ. ከአ ክን ሕሎ ፡ መንግስቲ ክብሪ ኪፋጠን ንጽሊ **፡** መዝ ጀጀ፣ ይ፤ ማቴ ፱፣ ፴፯ - ፴፰፤ ሮሚ. ገ፡ 8 ፣ 6ይ ተለ የ፡ 8 ፤ ራኢ ጵያ ፡ ጽ ። ሕቶ 103 ላብ ሳልሳይ ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ? መልሲ አብ ሳልሳይ ልማኖ፡ ፍቓድካ ከምቲ አብ ሰማይ፣ከምኡ ድማ አብ ምድሪ ይዥን እን ብል ፡ መላእኽቲ አብ ሰማይ ዚገብርዎ ዅሎ ብዝኸነ ነገር ፍቓዱ ክንፈልጥን፣ ክንእዘ ዝን ፡ ርእስና'ውን ከነፃዝአ ፡ አምላክ ብጸ *ጋ*ኡ ከኽእለና ንጽሊ ። መዝ. የሮ፡ ፚ ፡ ፚይ፤ የ፲፱፡ ፴፬ · ፴፮ ፤ ማቴ. 82:00:91.88:10: da. 8:0:18: ሕቶ 104 አብ ራብዓይ ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ? መልሲ አብ ራብዓይ ልማኖ ፡ ናይ ዕለት እንጌራና ሎሚ *ሀበና ፡ እንብ*ል ፡ ብአምላክ ነጻ ሂያብ ናይ እዛ ዓለም ጽቡቕን ብቹፅን ዝኽን ብጽ ሐት መታን **ክንቅበል**፡ ምስኡ ድማ ብበ ረኸት ክንሕኰስ ንጽለ ።

ምሳ. ፲፡ ጵዩ ፲፬ ፲፰ ፲፱ ፲ ይይ ጢሞ ፯ ፡ ፯ ፡ ፰ ፡

ሕቶ 105 አብ ሓምሳይ ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ 9 መልሲ አብ ሓምሳይ ልማኖ፡ ንሕና ንዝበደሉና ከ ም ዝሓደግናሎም፡ በደልና ሕደገልና፤ እን ብል አምላኽ ስለ ክርስቶስ ኢሉ፡ ዙሉ ሓጢአትና ይቐረ ኪብለልና ኢልና ንጽሊ። ብጽጋ አምላኽ ንሕና ንኻልአት ካብ ልብና ይቐረ ንምባል ስለ ዘኽአለና፡ እዚ ልማኖ ክንብል ንደፍር።

> መዝ. ቯ፩ ፡ ፩ ፤ ፪ ፡ ፭ ፤ ማቴ. ፲፰ ፡ ፴፭ ፤ ማር. ፲፩ ፡ ፳፫ ፡፡

ሕቶ 106 አብ ሻድሻይ ልማኖ እንታይ ኢልና ንጽሊ? መልሲ አብ ሻድሻይ ልማኖ፡ ካብ ክፉእ አድሕነና አምበር፡ አብ ፈተና አይተአትወና፡ እንብል አምላክ ካብ ፈተና ሓጢአት ኪሕልወና፡ ወይ ድማ ክንፍተን ከሎና ኪድግፈናን ከድ ሕነናን ንጽሊ።

> መዝ. ፲፱ ፡ ፲፫ ፡ ማቴ. ፳፮ ፡ ፵፩ ፡ ዮሃ. ፲፯ ፡ ፲፭ ፡ ፩ይ ቆረ. ፲ ፡ ፲፫ ፡፡

ሕቶ 107 ናይ ጸሎት አበና መፈጸምታ እንታይ ይም ህረና?

መልሲ ናይ ጸሎት አበና መፈጸምታ፡ መንግስትን፡ ሓይልን፤ ክብርን ንዘለአለም ናትካ እዩ እ ሞ አሜን፡ እዩ። እዚ ናይ ጸሎትና ድፍረት ካብ አምላኽ ጥራይ ክንቅበል፡ ብጸሎትና' ውን ክንውድሶ፡ ከምሉ'ውን መንግስትን፡
ሓይልን፡ ክብርን ንእሉ ክንሀቦ ይምሀረና።
ከምሉ'ውን ጸሎትና ኪሰምዕ ብርግጽ ተስ ፋና ም'ሷኑ ንምምስክር፡ አሜን ኢልና ንጽሊ። ፩ይ ዜና ሸ፱፡ ፲፩፡፲፫፤ ዳን. ፱፡፲፰፡፲፱፤ ፩ይ ቆረ. ፲፬፡ ፲፯፤ ፊል. ፬፡፯፤ ራእ. ፳፪፡ ጽ·ጽ፩።

